

ПОГОДЖЕНО

Рішенням педагогічної ради Гімназії № 12
Протокол № 1 від 31.09.2023 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор Гімназії № 12
_____ Інна СИРЦОВА

НАДАНО ЧИННОСТІ ТА ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ № 182 від 01.09.2023 р.

Освітня програма Гімназії №12 міста Новомосковська на 2023/2024 н.р

Зміст

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Розділ 1. Призначення закладу освіти та засіб реалізації освітньої програми.

Розділ 2. Опис «моделі» сучасного випускника гімназії.

Розділ 3. Цілі та задачі освітнього процесу гімназії.

Розділ 4. Освітня програма закладу освіти та її обґрунтування.

4.1. Освітня програма початкової загальної освіти (1-4 класи).

4.2. Освітня програма базової середньої освіти (5-6 класи).

4.3. Освітня програма базової середньої освіти (7-9 класи).

Розділ 5. Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому педагогічних технологій.

Розділ 6. Організація корекційно-розвивальної роботи для учнів з особливими освітніми потребами.

Розділ 7. Показники реалізації освітньої програми.

Розділ 8. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Тип закладу: закладад загальної середньої освіти.

Мова навчання – українська.

Режим роботи – п'ятиденний.

Основними формами здобуття освіти є:

інституційна (очна (денна), дистанційна, заочна, мережева);

індивідуальна (екстернатна, сімейна (домашня), педагогічний патронаж).

Станом на 01.09.2023р. в мережі Гімназії № 12 міста Новомосковська 17 класів, в них навчається 494 здобувачів освіти, в тому числі:

інституційній (очній (денній)) формі здобуття освіти – 17 класів (438 здобувачів освіти);

дистанційно навчаються – 438 здобувачів освіти;

на екстернатній формі здобуття освіти – 11 учнів (4-9 класи);

на сімейній (домашній) формі здобуття освіти – 43 учні;

педагогічний патронаж – 2 учні.

Освітня програма Гімназії №12 міста Новомосковська на 2023/2024 навчальний рік розроблена відповідно до Закону України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова Українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988-р).

Освітня програма Гімназії №12 міста Новомосковська враховує вимоги Державних стандартів початкової освіти та базової освіти.

У 2023/2024 навчальному році освітня програма Гімназії № 12 розроблена на основі Типових освітніх програм:

- для 1-2 класів - Типової освітньої програми авторського колективу під керівництвом Савченка, затвердженої наказом МОН від 08.10.2019 № 1272;

- для 3-4 класів - Типової освітньої програми авторського колективу під керівництвом Савченка, затвердженої наказом МОН від 08.10.2019 № 1273;

- для 5-6 класів - Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН від 19.02.2021 № 235;

- для 7-9 класів - Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН від 20.04.2018 р. №405.

Освітня програма враховує Лист МОН №1/12186-23 від 16.08.2023 «Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти», Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 № 563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні», Наказу МОН «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України», зареєстрованого 18 серпня 2022 року за № 932/38268, Наказу МОН «Деякі питання організації дистанційного навчання» № 1115 від 08 вересня 2020 року.

З метою створення безпечних умов для всіх учасників з 01 вересня 2023 року в Гімназії №12 освітній процес розпочнеться в дистанційному форматі, в асинхронному та синхронному режимі. У 2023/2024 навчальному році заклад підключено до хмарного програмного забезпечення Google Workspace for Education – це пакет спеціалізованих, інструментів для спільної роботи та дистанційного навчання від компанії Google. Основна складова пакету – система управління

навчанням Google Classroom. Проведення онлайн занять буде відбуватися через застосунок Google Meet.

Розділ 1. Призначення закладу освіти та засіб реалізації освітньої програми.

Гімназії № 12 міста Новомосковська у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», іншими законодавчими актами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, Кабінету Міністрів України, наказами Міністерством освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади, Положенням про загальноосвітній навчальний заклад, іншими нормативно-правовими актами, Статутом Гімназії № 12.

Головною метою Гімназії № 12 є різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності.

Головними завданнями Гімназії № 12 є полягає у створенні умов для отримання кожним учнем того рівня освіти, який відповідає його здібностям та індивідуальним особливостям, створення умов для надання якісних освітніх послуг; створення безпечного освітнього середовища із урахуванням всіх особливостей учасників освітнього процесу; створення сприятливого освітнього середовища на основі демократизації, гуманізації, співпраці, співтворчості, спрямоване на зміцнення здоров'я дітей, створення умов для фізичного розвитку, соціальної адаптації, духовного зростання; психолого-педагогічний супровід учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану.

Призначення Гімназії №12 – реалізація прав дитини на здобуття базової середньої освіти, її фізичний, розумовий і духовний розвиток, соціальну адаптацію та готовність навчатися упродовж життя.

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення Гімназії № 12 є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм.

Освітня програма, реалізована в Гімназії № 12 спрямована на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, який прагне вдосконалення та перетворення суспільства;
- рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності (Додаток 1):

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки, технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інфоомаційно-комунікативна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- ініціативність і підприємливість, фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені стандартом освіти.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтувати власну позицію, творчість, ініціативність, вміння керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Усі перелічені компетентності однаково важливі й взаємопов'язані. Кожну з них вихованці набуватимуть послідовно, поступово під час вивчення різних предметів на всіх етапах освіти.

Основою такої моделі є Концепція Нової української школи.

Розділ 2. Модель сучасного випускника

Випускник Нової української школи і Гімназії №12 зокрема — це людина освічена, що самостійно здобуває знання, готова до прийняття морально виправданих рішень. Отже, сучасний випускник:

- Вільна особистість, особистість, що має високий рівень самосвідомості, громадянськості та самодисципліни. Така, що поважає себе, усвідомлює свою цінність та цінність іншої особистості, здатна нести відповідальність перед собою та суспільством.
- Гуманна особистість – проявляє милосердя, доброту, здатність до співпереживання, терпимість і доброзичливість. Готова надати допомогу, прагне до миру й розуміє цінність людського життя.
- Духовна особистість – має потребу до пізнання й самопізнання, рефлексії, має потребу в красі й спілкуванні.
- Творча особистість – наділена розвинутими здібностями, знаннями, вміннями, навичками, розвинутим інтелектом.
- Практична особистість – знає основи комп'ютерної грамотності, професійної підготовки, має естетичний смак, гарні манери, знає й поважає Конституцію й

закони країни, прагне до фізичної досконалості, є прихильником здорового способу життя, є складовою моделі освітнього простору.

Освічені українці, всебічно розвинені, відповідальні громадяни і патріоти, здатні до інновацій – ось загальна формула, до якої прагне і наш заклад освіти не є винятком. Стоячи на порозі великим змін, ми приймаємо їх і будуємо формулу «випускника» по максимуму, тому що віримо: ось хто поведе Україну в XXI століття.

Сучасний світ складний. Дитині недостатньо дати лише знання. Ще необхідно навчитися користуватися ними. Знання та вміння, взаємопов'язані з ціннісними установками учня, формують його життєві компетентності, необхідні для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці.

Модель випускника початкової школи:

- рівень освіти відповідає вимогам Державного стандарту;
- сприймає, аналізує, інтерпретує, критично оцінює інформацію;
- висловлює думки, почуття та ставлення, взаємодіє з іншими особами письмово та в режимі реального часу, дотримується норм літературної мови;
- сприймає інформацію, висловлену іноземною мовою в умовах безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування, та критично оцінює таку інформацію;
- застосовує досвід математичної діяльності для пізнання навколишнього світу;
- застосовує досвід математичної діяльності для пізнання навколишнього світу;
- критично оцінює факти, поєднує новий досвід з набутим раніше і творчо його використовує для розв'язання проблем природничого характеру;
- усвідомлює наслідки використання інформаційних технологій для себе, суспільства, навколишнього світу та сталого розвитку, дотримується етичних міжкультурних та правових норм інформаційної взаємодії;
- усвідомлює цінність власного життя та збереження здоров'я;
- виявляє підприємливість та поводить етично для поліпшення здоров'я, безпеки та добробуту;
- пізнає себе через художньо-творчу діяльність та мистецтво;
- керується правилами безпечної і чесної гри, уміє боротися, вигравати і програвати, усвідомлює значення фізичних вправ для здоров'я, емоційного задоволення, гартування характеру, самовираження та соціальної взаємодії.

Основний очікуваний результат – готовність до здобуття базової загальної середньої освіти.

Модель випускника базової школи:

- рівень освіти відповідає вимогам Державного стандарту;
- вільне володіння державною мовою;
- уміє усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, ефективно спілкуватися та культурно самовиражатися, готовий вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- здатний спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою,

спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

- виявляє прості математичні залежності у навколишньому світі, моделює процеси та ситуації із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлює ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- усвідомлює важливість інформаційних технологій для ефективного розв'язання математичних задач;
- усвідомлює важливість природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- усвідомлює основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів;
- розуміє важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- знає основи цифрової грамотності та застосовує для розвитку і спілкування;
- здатний безпечно та етично використовувати засоби інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- моделює власну освітню траєкторію, аналізує, контролює, коригує та оцінює результати своєї навчальної діяльності;
- генерує нові ідеї, вирішує життєві проблеми, аналізує, прогнозує, ухвалює оптимальні рішення, аргументує та захищає свою позицію;
- уміє співпрацювати в команді, висловлювати власну думку, слухат і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів;
- проявляє рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження, відповідальність за спільну справу, налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків;
- поважає права людини, займає активну позицію щодо боротьби зі дискримінацією;
- виявляє культурну само ідентифікацію, повагу до культурного розмаїття глобальному суспільстві;
- виявляє дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримується здорового способу життя;
- усвідомлює себе як відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства;
- виявляє готовність до вибору професії і реалізації шляхів подальшої освіти.

Випускник нової школи – це особистість, яка усебічно розвинена, здатна до критичного мислення, це патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення, поважає гідність і права людини, це інноватор, який здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку за принципами сталого розвитку, конкурувати на ринку праці, учитися впродовж життя.

Розділ 3. Цілі та задачі освітнього процесу гімназії.

Цілі та задачі освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітніх програм обумовлені моделлю випускника, призначенням і місцем закладу в освітньому просторі міста.

У відповідності до чинного законодавства (згідно із Законом України «Про освіту») Гімназія № 12 міста Новомосковська у 2023/2024 навчальному році здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти.

I ступінь – початкова освіта (1- 4 класи).

II ступінь – базова середня освіта (5-9 класи).

Початкова загальна освіта - перший рівень загальної освіти дітей. Отримуючи початкову освіту, діти набувають перші знання про навколишній світ, навички спілкування та вирішення прикладних завдань.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в базовій школі.

Базова загальна середня освіта - другий рівень повної загальної середньої освіти, що здобувається протягом п'яти років (5-9 класи) є фундаментом загальноосвітньої підготовки всіх учнів, формує у них готовність до вибору і реалізації форми подальшого одержання освіти і профілю навчання. На цьому етапі завершується формування цілісної культури світу, оволодіння способами пізнавальної і комунікативної діяльності, вміння одержувати з різних джерел інформацію, переробляти і застосовувати знання

Метою загальної середньої освіти є розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнів, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу.

Таким чином, головне завдання педагогічного колективу Гімназії № 12 в повній мірі реалізувати та гармонійно поєднати реалізацію всіх аспектів у освітньому процесі:

- задоволення потреб у здобутті загальної середньої освіти на рівні державних стандартів;
- різнобічний розвиток індивідуальності дитини на основі вивчення і врахування її особистих здібностей, потреб;
- виховання морально, психічно і фізично здорового покоління;
- формування соціальної і громадянської позиції, високого рівня правової, екологічної, духовної, моральної культури;
- розвиток творчих здібностей учнів, здатності до самостійного отримання та застосування знань, умінь і навичок;
- підтримка обдарованих дітей та молоді;
- створення умов для професійного самовизначення.

Основними напрямками розвитку Гімназії №12 міста Новомосковська є:

- психологізація освітнього процесу;
- особистісно-орієнтований підхід;
- оновлення освітнього процесу на основі інноваційних освітніх технологій;
- інформатизація та комп'ютеризація освітнього процесу;
- орієнтація освітнього процесу на принципах співробітництва і співтворчості учнів і учителів;
- здійснити основний освітній процес відповідно до індивідуальних можливостей, інтересів, нахилів, здібностей учнів;
- розвивати досвід партнерства, волонтерства, самоврядування;
- впровадження технологій проектування управління.

Основні принципи діяльності Гімназії № 12 будуються на принципах гуманізму, демократизму, незалежності від політичних, громадських і релігійних організацій та об'єднань, взаємозв'язку розумового, морального, фізичного і естетичного виховання, органічного поєднання загальнолюдських духовних цінностей із національною історією і культурою, диференціації та оптимізації змісту і форм освіти, науковості, розвиваючого характеру навчання та його індивідуалізації.

Принцип єдності і диференційованості у змісті освіти, який містить у собі такі основні рівні:

- рівень загальнолюдських цінностей, що відповідають освітнім стандартам і нормам світової культури;
- рівень державний – ядро змісту освіти, єдине для всіх закладів освіти України;
- рівень національно-соціальної, що враховує особливості, властиві національному і соціальному розвитку України;
- рівень загальношкільний, що спрямований, профілю, спеціалізації, типу, традицій, що передбачає насичення освіти економічним змістом;
- рівень індивідуальний, що враховує можливості і бажання учня і вчителя.

Принцип гуманізації змісту освіти. Спираючись на прогресивні ідеї діалектики, уявлення про гуманістичну спрямованість діяльності людини, освіта доповнюється і розширюється філософією про сенс життя і призначення людини, про поняття духовності, про загальнолюдські цінності.

Принцип розвиваючого характеру навчання передбачає саморозвиток особистості і вимагає пріоритетності в процесі навчання мотиваційних аспектів освіти.

Принцип психолого-педагогічної підтримки, співробітництва та співтворчості між учителем і учнем. Передбачає ставлення до дитини як до суб'єкта власного саморозвитку, направлення на самоствердження його індивідуальності.

Принцип – індивідуалізація та диференціація навчання реалізується у творчому розвитку кожного учня з урахуванням різниці в інтелектуальній, емоційно-вольовій та дієво-практичній сферах. Цей принцип вимагає організації профільного навчання, застосування нових навчальних програм і підручників, навчання дитини за особистим планом тощо.

Принцип оптимізації освітнього процесу – передбачає досягнення кожним учнем найвищого рівня знань, умінь, навичок і розвитку творчих здібностей.

Принцип відкритості і динамічності освіти, що передбачає її постійний розвиток і саморегуляцію.

Розділ 4. Освітня програма закладу освіти та її обґрунтування.

4.1. Освітня програма початкової загальної освіти (1-4 класи).

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Зміст програми побудований з метою формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Програма початкової освіти окреслює підходи до організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти. Початкова освіта здобувається з шести років відповідно до Закону України «Про освіту». Програма визначає загальний обсяг навчального навантаження на тиждень, забезпечує взаємозв'язки окремих предметів, їх інтеграцію та логічну послідовність вивчення, які будуть подані в рамках навчальних планів: для 1-4 класів у відповідності до Державного стандарту початкової освіти (Постанова КМУ від 21.02.2018 №87, Постанова КМУ від 24.07.19 № 688 (внесення змін до державного стандарту початкової освіти) та типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти (1-4 класи), розробленої під керівництвом О.Я.Савченко та затвердженої наказом МОН України від 21.03.2018 № 268. Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мовно-літературна – включає українську мову та літературу, іноземну мову(англійська);

Математична – спрямована на формування математичної та інших ключових компетентностей;

Природнича – має на меті формування компетентностей в галузі природничих наук, основи наукового світогляду, становлення відповідальної природоохоронної поведінки в навколишньому світі;

Технологічна – формування компетентностей в галузі техніки і технологій, здатності до зміни навколишнього світу засобами сучасних технологій;

Інформативна – формування інформаційно- комунікативної компетентності, здатності до розв'язання проблем з використанням цифрових пристроїв для розвитку, самовираження, здобуття навичок безпечної діяльності в інформаційному суспільстві;

Соціальна і здоров'язбережувальна – формування соціальної компетентності, активної громадянської позиції, підприємливості, розвиток самостійності, застосування моделі здорової та безпечної поведінки, збереження власного здоров'я та здоров'я інших;

Громадянська та історична – формування громадянської та інших компетентностей, готовності до змін шляхом осмислення зв'язків між минулим і сучасним життям, активної громадянської позиції, набуття досвіду життя в соціумі з урахуванням демократичних принципів;

Мистецька – формування цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо – творчого самовираження, поваги до національної та світової мистецької спадщини;

Фізкультурна – формування мотивації до занять фізичною культурою і спортом для забезпечення гармонійного фізичного розвитку, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок.,

Перелік освітніх галузей для 1-4 х класів

Мовно-літературна освітня галузь реалізується через предмети українська мова, українська література, іноземна мова (англійська мова)

Математична освітня галузь реалізується через предмет математика

Мистецька освітня галузь реалізується через предмети музичне мистецтво, образотворче мистецтво.

Природнича освітня галузь, соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь, громадянська та історична освітня галузь реалізується через інтегрований предмет «Я досліджую світ»

Технологічна освітня галузь реалізується через предмет «Дизайн і технології».

Фізкультурна освітня галузь реалізується через предмет «Фізична культура».

Інформатична освітня галузь реалізується через предмет «Інформатика».

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у

знаннях, уміннях, навичках та їх корекції. Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Результати оцінювання особистих надбань учня/ учениці у 1-4 класах виражається вербальною оцінкою, а об'єктивних результатів навчання учня/учениці: у 1-2 класах – вербальною оцінкою, у 3-4 класах рівневою оцінкою (протокол засідання педагогічної рвди від 31.09.23р. №1)

Формулювання оцінювальних суджень, визначення рівня результату навчання в Гімназії № 12 проводиться на основі Орієнтовної рамки оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти (Додаток 1 до Наказу МОН № 813 від 13.07.2021 року). Вона дозволяє забезпечити об'єктивність і точність результату оцінювання та розроблена з урахуванням таких показників:

- якість знаннєвого складника компетентностей (дієвість, гнучкість, міцність, повнота, глибина, узагальненість, системність; до того ж визначальними ознаками є дієвість і гнучкість знаннєвого складника, що виявляються у готовності учня/учениці застосовувати знання в навчальних ситуаціях);
- сформованість діяльнісного складника компетентностей за рівнями реалізації навчальної діяльності: рівень розпізнавання і копіювання зразків, репродуктивний, продуктивний, продуктивно-творчий рівні;
- прояв мотиваційно-ціннісного складника компетентностей, а саме умотивованості, пізнавального інтересу, відповідальності, ініціативності.

У Гімназії №12 міста Новомосковська забезпечується конфедеційність та доступність лише для учня/учениці та його/її батьків або осіб, що їх замінюють. Інформування батьків про результати навчання здійснюються під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у робочих зошитах учня/учениці, для зворотного зв'язку з батьками в електронних щоденниках учнів, фіксуються результати навчання у свідоцтвах досягнень учня/учениці. Зразок свідоцтва досягнень учня/ учениці розробленей в закладі і затверджений педагогічною радою від 31.09.23р. №1.

З метою реалізації права дитини з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання, її соціалізацію та інтеграцію в суспільство, створення оптимальних умов для навчання з урахуванням індивідуальних потреб та можливостей у 2023/2024 навчальному році в закладі освіти створено клас з інклюзивним навчанням.

4-Б клас – підстава: заява батьків, висновок про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини КЗ «Інклюзивно-ресурсний центр Новомосковської міської ради» від 19.06.2022 року №ІЗЦ -8504/2020/108911.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-2 класів складає 2380 годин на навчальний рік, для 3-4-х класів - 3500 годин на навчальний рік:

Для 1-х класів – 805 годин на навчальний рік;

для 2-го класу – 875 годин на навчальний рік,

для 3-х класів – 910 годин на навчальний рік,

для 4-х класів – 910 годин на навчальний рік,

Робочий план складено на основі Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти (Наказ Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019р. № 1272 (1-2 клас) та №1273 (3-4 клас))

У 1-4 класах по 1 годині варіативної складової використано на вивчення предмету інваріативної складової з української мови та української літератури з метою розвитку читацьких здібностей учнів.

**Робочий навчальний план
Гімназії №12 міста Новомосковська на 2023/2024 навчальний рік
(Наказ МОН № 1272 від 08.10.2019р.)**

1-2 класи

Назва освітньої галузі		Кількість годин на тиждень			
		1-А	1-Б	2	Разом
<i>Інваріантний складник</i>					
1	Мовно-літературна, у тому числі:	9	9	10	28
	Українська мова і літературне читання	7	7	7	21
	Іноземна мова (англійська)	2	2	3	7
2	Математична	4	4	4	12
3	Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична соціальна і здоров'язбережувальна галузі)	3	3	3	9
4	Технологічна:	1	1	2	4
	Дизайн і технології	1	1	1	3
	Інформатика	-	-	1	1
5	Мистецька:	2	2	2	6
	Образотворче мистецтво	1	1	1	3
	Музичне мистецтво	1	1	1	3
6	Фізкультурна	3	3	3	9
	Усього	22/770	22/770	24/840	68/2380
<i>Варіативний складник</i>					
	Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	1	3
	1. Українська мова і літературне читання	1	1	1	3
	Загальнорічна кількість навчальних годин	23/805	23/805	25/875	71/2485
	Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня	20/700	20/700	22/770	64/2170

Робочий навчальний план
Гімназії №12 міста Новомосковська на 2023/2024 навчальний рік
(Наказ МОН №1273 від 08.10.2019р.)

3-4 класи

Назва освітньої галузі		Кількість годин на тиждень				
		3-А	3-Б	4-А	4-Б*	Разом
<i>Інваріантний складник</i>						
1.	Мовно-літературна, у тому числі:	10	10	10	10	40
	Українська мова і літературне читання	7	7	7	7	28
	Іноземна мова (англійська)	3	3	3	3	12
2.	Математична	5	5	5	5	20
3.	Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична соціальна і здоров'язбережувальна галузі)	3	3	3	3	12
4.	Технологічна:	2	2	2	2	8
	Дизайн і технології	1	1	1	1	4
	Інформатика	1	1	1	1	4
5.	Мистецька:	2	2	2	2	8
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	4
	Музичне мистецтво	1	1	1	1	4
6.	Фізкультурна	3	3	3	3	12
	Усього	25/875	25/875	25/875	25/875	100/3500
<i>Варіативний складник</i>						
	Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	1	1	4
	1. Українська мова і літературне читання	1	1	1	1	4
	Загальнорічна кількість навчальних годин	26/910	26/910	26/910	26/910	104/3640
	Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня	23/805	23/805	23/805	23/805	92/3220

* клас з інклюзивним навчанням

4.2. Освітня програма базової середньої освіти (5-6 класи).

Освітня програма базової середньої освіти для 5-6 класів адаптаційного періода окреслює організацію закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти і складена відповідно до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН від 19.02.2021 № 235.

Кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі, відповідно до пункту 26 Державного стандарту, визначає заклад освіти в межах заданого діапазону «мінімального» та «максимального» навчального навантаження. Кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі заклад освіти може зменшувати, включно до мінімального показника.

Різниця між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин (*резерв навчальних годин*) у кожній освітній галузі може бути перерозподілена закладом освіти між освітніми компонентами цієї освітньої галузі або на інші освітні галузі, а також на вибіркові освітні компоненти (незалежно від освітньої галузі).

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані закладу загальної середньої освіти не повинна перевищувати загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів. Розподія годин між освітніми галузями в навчальному плані упідповіднений із загальним обсягом навчального навантаження, визначеним в освітній програмі закладу на рівні адаптаційного циклу (Додаток 2,3,4)

Згідно Закону України «Про повну загальну середню освіту» кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та добросовісне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, що проводяться закладом, є формувальне, поточне та підсумкове: тематичне, семестрове, річне. Семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюють за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначають цифрами від 1 до 12.

Свідоцтво досягнень в Гімназії №12 міста Новомосковська розроблене відповідно з переліком предметів та інтегрованих курсів, які визначені закладом освіти відповідно до затвердженої освітньої програми та відображає результати навчальних досягнень учня/учениці 5-6 класу. Свідоцтво навчальних досягнень учнів/ учениць закладу затверджене педагогічною радою від 30.08.23р. протокол №1.

За рішенням педагогічної ради (протокол №1 від 30.08.23р.) визначено адаптаційний період для учнів 5-х класів впродовж якого здійснюється поточне та тематичне оцінювання з урахуванням адаптації учнів до переходу в середню школу..

Робочий навчальний план
Гімназії №12 міста Новомосковська на 2023/2024 навчальний рік
(Наказ МОН від 19.02.2021 № 235)

5-6 класи

Навчальні предмети		Кількість годин на тиждень у класах				
		5А	5Б	6А	6Б	Разом
<i>Інваріантний складник</i>						
1	Українська мова	4	4	4	4	16
2	Англійська мова	3	3	3	3	12
3	Українська література	3	3	2	2	10
4	Зарубіжна література	1,5	1,5	1,5	1,5	6
5	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	1	-	-	2
6	Історія України. Всесвітня історія	-	-	3	3	6
7	Музичне мистецтво	1	1	1	1	4
8	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	4
9	Математика	5	5	5	5	20
10	Пізнаємо природу	2	2	2	2	8
11	Географія	-	-	2	2	4
12	Технології	2	2	2	2	8
13	Інформатика	1	1	1	1	4
14	Здоров'я та добробут	1	1	1	1	4
15	Етика	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Разом (без фізичної культури)		26/ 910	26/ 910	29/ 1015	29/ 1015	110/3850
16	Фізична культура*	3	3	3	3	12
Разом (+ фізична культура)		29	29	32	32	122/4270
<i>Варіативний складник</i>						
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	2	2	2	8
Етика		0,5	0,5	0,5	0,5	2
Вступ до історії України та громадянської освіти		1	1			
Українська література				1	1	2
Зарубіжна література		0,5	0,5	0,5	0,5	
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		28	28	31	31	118
Всього (без урахування поділу класів на групи)		31	31	34	34	130/4550

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не повинна перевищувати загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

Додаткові години для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором, через які реалізуються освітні галузі, проведення індивідуальних консультацій та групових занять заклад освіти розподіляє самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, що відображається в освітній програмі закладу.

Години економії: 0,5 англійська мова, 0,5 інформатика використані на вивчення української літератури.

Години варіативної складової у 5-х класах будуть використані: на вивчення предмету етика по 0,5 годин, по 1 годині на вивчення історії, по 0,5 години на вивчення зарубіжної літератури.

Години варіативної складової у 6-х класах будуть використані по 0,5 години на вивчення зарубіжної літератури, 0,5 годин на етику, 1 година на вивчення української літератури.

4.3. Освітня програма базової середньої освіти (7-9 класи).

Типова освітня програма базової середньої освіти (далі - Типова освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

У 7-9 класах освітній процес буде здійснюватися за Типовим навчальним планом закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання і вивченням мови корінного народу, національної меншини (Наказ МОН № 405 від 20.04.2018 р. (Додаток 1)).

Навчальний план базової освіти передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні. Варіативна частина повністю не використана через недостатнє фінансування. Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту» та з урахуванням об'єктивних обставин мікрорайону.

Години варіативної складової у 7-х класах планується використати на вивчення предмету хімія по 0,5 годині.

У 8-9 класах години варіативної складової по 1 години будуть використані на індивідуальні заняття з математики.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Типова освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натепер подані в рамках навчального плану;

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 7-9-х класів Гімназії №12 складає 3447,5 годин/навчальний рік:

для 7-х класів – 1120 годин/навчальний рік,

для 8-х класів – 1137,5 годин/навчальний рік,

для 9-х класів – 1190 годин/навчальний рік.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів.

Навчальний поанзорієнтований на роботу Гімназії №12 за 5-денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/ вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання роблять внесок у формування ключових компетентностей учнів (Додаток 1).

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>

Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>
---	--

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Типову освітню програму гімназії № 12 укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Освітня програма Гімназії №12 передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Освітня програма для 7-9 класів складена на основі Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН від 20.04.2018 р. №405, зі змінами внесеними згідно Наказу МОН від 13.09.2021р. № 983 (таблиця 1).

Робочий навчальний план
Гімназії № 12 міста Новомосковська на 2023/2024 навчальний рік
(Наказ МОН України №405 від 20.04.2018р. зі змінами згідно Наказу МОН від
13.09.2021р. № 983)
7-9 класи

Навчальні предмети		Кількість годин на тиждень у класах						Разом
		7А	7Б	8А	8Б	9 А	9 Б	
Інваріантний складник								
1	Українська мова	2	2	2	2	2	2	12
2	Англійська мова	3	3	3	3	3	3	18
3	Українська література	2	2	2	2	2	2	12
4	Зарубіжна література	2	2	2	2	2	2	12
5	Історія України	1	1	1,5	1,5	1,5	1,5	8
6	Всесвітня історія	1	1	1	1	1	1	6
7	Основи правознавства	-	-	-	-	1	1	2
8	Музичне мистецтво	1	1	-	-	-	-	2
9	Мистецтво*			1	1	1	1	4
10	Образотворче мистецтво	1	1	-	-	-	-	2
11	Алгебра	2	2	2	2	2	2	12
12	Геометрія	2	2	2	2	2	2	12
13	Біологія	2	2	2	2	2	2	12
14	Географія	2	2	2	2	1,5	1,5	11
15	Фізика	2	2	2	2	3	3	14
16	Хімія	1,5	1,5	2	2	2	2	11
17	Технології	1	1	1	1	1	1	6
18	Інформатика	1	1	2	2	2	2	10
19	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	1	6
Разом (без фізичної культури)		27,5	27,5	28,5	28,5	30	30	172
20	Фізична культура**	3	3	3	3	3	3	18
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		30,5	30,5	31,5	31,5	33	33	190/6650
Варіативний складник								
Додатковий час на вивчення предметів освітніх галузей.								
	Хімія	0,5	0,5					1
		Курси за вибором:						
Факультативи, індивідуальні заняття та консультації								
	Індивідуальні заняття з математики	1	1	1	1	1	1	6
	Індивідуальні заняття з української мови							
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		32	32	33	33	33	33	196
Всього (без урахування поділу класів на групи)		32	32	32,5	32,5	34	34	197/ 6685

* Заклад загальної середньої освіти може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Розділ 5. Особливості організації освітнього процесу та застосування в ньому педагогічних технологій.

Соціальні перетворення в українському суспільстві докорінно змінили пріоритети в галузі освіти. Заклад освіти потребує нових нетрадиційних ідей, теорій, що відповідали б оптимальному розвитку дитини, сучасним потребам людства.

Створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожної дитини – основна мета, що покладена в основу технологій навчання.

Особливості організації освітнього процесу НУШ

Головна мета концепції НУШ – створити школу, в якій буде приємно навчатись і яка даватиме учням не тільки знання, а й уміння застосовувати їх у повсякденному житті.

Концепція НУШ основана на ідеї дитиноцентризму, особистісно-орієнтована модель освіти.

Актуальними для НУШ є такі ідеї дитиноцентризму:

- відсутність адміністративного контролю;
- активність учнів у навчальному процесі;
- взаємозв'язок особистого розвитку дитини з її практичним досвідом;
- обов'язкове врахування інтересів кожної дитини;
- виховання вільної незалежної особистості;
- забезпечення свободи і права дитини в усіх проявах її діяльності;
- впровадження шкільного самоврядування.

Пріоритетне значення для НУШ має формування загальнолюдських цінностей, морально-етичних, соціально-політичних.

У здійсненні виховного процесу мають ураховуватися такі організаційні орієнтири:

- виховання не зводиться до окремих виховних занять;
- до створення виховного середовища залучається весь колектив школи;
- учитель є взірцем людини вихованої, своїм прикладом він надихає і зацікавлює дитину;

у плануванні діяльності враховуються індивідуальні нахили і здібності кожної дитини, створюються належні умови для їх реалізації;

- співробітництво з позашкільними закладами освіти;
- активне залучення до співпраці психологів і соціальних педагогів;
- налагодження постійного діалогу з батьківською спільнотою.

Зокрема в структурі освітнього процесу НУШ виділено два цикли навчання:

- перший – адаптаційно-ігровий (1 – 2 класи);
- другий – основний (3 – 4 класи).

Метою першого циклу навчання, відповідно до його назви, буде природне входження дитини в шкільне життя, послідовна адаптація до нового середовища.

Метою другого циклу є здійснення навчального процесу з концентрацією педагогічної уваги на формуванні в учнів відповідальності і самостійності, підготовка до успішного навчання в основній школі.

Незважаючи на розмаїття нововведень, основною формою організації навчальної діяльності залишається урок.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- ✓ формування компетентностей;
- ✓ розвитку компетентностей;
- ✓ перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- ✓ корекції основних компетентностей;
- ✓ комбінований урок.

Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, лекції, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету.

Перевірка та оцінювання досягнення компетентностей здійснюються у формі тестування, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття. Для підготовки до тестування, практичних робіт проводяться оглядові консультації, які допомагають учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів. Консультації також проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу. Форми організації

освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. У закладі широко впроваджуються інформаційно-комунікативні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями. Серед використовуваних засобів: мультимедійні презентації, мультимедійні карти, проекти, онлайн-тести, goggle forms, відео фільми, програмовані засоби навчання та інше.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів. Великого значення на сьогоднішній день набуває аспект педагогіки партнерства між всіма учасниками освітнього процесу.

Педагогіка партнерства (співробітництва) ґрунтується на принципах гуманізму й творчого підходу до розвитку особистості. Її метою бачимо створення нового гуманного співтовариства. Головним завданням педагогіки партнерства вбачаємо:

- ✓ подолання інертності мислення,
- ✓ перехід на якісно новий рівень побудови взаємовідносин між учасниками освітнього процесу.

Це завдання реалізовується у спільній діяльності учителя й учнів, учителя й батьків, що передбачає взаєморозуміння, єдність інтересів і прагнень з метою особистісного розвитку здобувачів освіти.

Принципи партнерства застосовується:

- ✓ повага до особистості;
- ✓ доброзичливість і позитивне ставлення;
- ✓ довіра у відносинах;
- ✓ діалог – взаємодія – взаємоповага;
- ✓ розподілене лідерство ;
- ✓ принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).

Утілюючи ідеї педагогіки партнерства, вчителю необхідно використовувати в своїй роботі не тільки стандартні методи організації освітнього процесу, але в більшій мірі виявляти ініціативу і будувати навчання і виховання таким чином, щоб дитина була постійно залучена до спільної діяльності. Як інструменти педагогіки партнерства можна використовувати цікаві й захоплюючі розповіді, відверту бесіду, справедливу і незалежну оцінку, аохочення творчих успіхів, особистий приклад, зустрічі з цікавими людьми, спільний пошук рішень, спільні суспільно корисні справи, благодійні акції тощо.

Розділ 6. Організація корекційно-розвивальної роботи для учнів з особливими освітніми потребами.

Відповідно до Закону України «Про освіту» (стаття 19) держава створює умови для забезпечення прав і можливостей осіб з особливими освітніми потребами для здобуття ними освіти на всіх рівнях освіти з урахуванням їхніх індивідуальних

потреб, можливостей, здібностей та інтересів. Згідно розпорядчих документів Міністерства освіти і науки України, департаменту освіти і науки Дніпропетровської ОДА, управління освіти і науки Новомосковської міської ради навчальний заклад забезпечує умови для навчання, розвитку, адаптації в соціумі дітей з особливими освітніми потребами.

З цією метою в закладі освіти створюється система роботи з даною категорією дітей, яка спрямована на:

- виявлення, обліковування та надання консультаційно-діагностичної допомоги дітям з особливими освітніми потребами;
- організацію методичної роботи з педагогами, які працюють з дітьми з ООП;
- організацію самоосвітньої роботи з питань інклюзивної освіти;
- організацію просвітницької роботи з батьками дітей з особливими потребами;
- допомогу дітям і батькам у захисті їх прав та інтересів.

Заклад освіти надає рівні можливості для отримання освітніх послуг здобувачами освіти відповідно до наявних умов.

Для успішного процесу інклюзії в закладі є забезпечення асистентом вчителя лише один інклюзивний клас – 4-Б. Враховуючи недостатність кадрового та фінансового забезпечення, процес залучення асистентів до роботи в декількох класах розглядається в кожному окремому випадку (згідно нозологій).

Корекційно – розвивальні програми для роботи з дітьми з особливими освітніми потребами використовуються педагогічними працівниками відповідно до нозології та індивідуальних потреб дитини.

Корекційно-розвиткова робота — це комплекс заходів із системного психолого-педагогічного супроводження дітей з особливими освітніми потребами у процесі навчання, що спрямований на корекцію порушень шляхомирозвитку пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери, мовлення та особистості дитини.

Таку роботу в закладі мають проводити соціальний педагог та практичний психолог відповідно до індивідуальних особливостей учня та згідно індивідуальної програми розвитку кожної дитини з ООП, рекомендації ПМПК та комплексної оцінки ІРЦ. В Гімназії № 12 ці посади вакантні тому ці послуги можуть отримати учні та батьки в спеціальних центрах та закладах колекційної роботи.

Ці години не враховують під час визначення гранично допустимого тижневого навчального навантаження учнів з особливими освітніми потребами.

Психолого-педагогічні і корекційно-розвиткові заняття (послуги) можуть надаватись відповідно до індивідуальної програми розвитку, на підставі договору про проведення (надання) психолого- педагогічних і корекційно-розвиткових занять (послуг).

Індивідуальну програму розвитку дитини з ООП складає команда фахівців, відповідно до постанови КМУ від 15 серпня 2011 р. № 872. Для складання ІПР залучаються фахівці ІРЦ та батьки дитини з ООП. Розглядають і затверджують ІПР дитини на першому тижні жовтня, після проведення діагностичних обстежень корекційними педагогами.

Розділ 7. Показники реалізації освітньої програми.

Одним з сучасних викликів цієї Освітньої програми є впровадження Державного стандарту початкової освіти, та Освітньої програми для 5-6-х класів НУШ.

Адже ці документи мають новий зміст, спрямований на формування компетентностей в учнів, дотриманням діяльнісного та компетентнісного підходів, реалізацією інтегрованого навчання та вперше формувального оцінювання в 1-2 х класах та оцінювання за рівнями в 3-4 х класах, адаптаційного циклу у 5-6 класах НУШ.

Всі ці параметри потребують особливої уваги як з боку адміністрації закладу, так і з боку батьків, які перебувають з нами в партнерських відносинах.

До вимірювання також належать рівень виконання планів та програм, календарно-тематичне планування вчителя, а також професійно-діяльнісні якості педагогічних працівників. Особливу увагу приділити вчителям початкових класів.

Визначаємо критерії, що містять основні індивідуально-особистісні та професійно-діяльнісні якості, необхідні для успішного виконання стратегічної мети та завдань реформування початкової освіти. Рівень досягнень учнів буде вивчатись: шляхом моніторингу знань, умінь і навичок з окремих предметів; проведення контрольних випробувань учнів; участі учнів закладу освіти у предметних олімпіадах різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах; шляхом складання та захисту наукових проектів, аналізу результатів участі учнів у ДПА і ЗНО.

Гімназія № 12 міста Новомосковська формує внутрішню систему забезпечення якості освіти. Робочою групою розроблено Положення про внутрішню систему оцінювання якості освіти (протокол педагогічної ради №1 від 3108.23р.). Внутрішня система забезпечення якості освіти – це система компонентів та процедур, які впливають на якість освіти учнів. Гімназія №12 працює над власним розвитком, формуванням стратегічного бачення розвитку закладу освіти, запровадженням дієвих моніторингів її роботи та оперативне реагування на виклики. Заклад постійно працює над вдосконаленням освітніх та управлінських процесів.

Система забезпечення якості освіти складається з чотирьох напрямів освітньої діяльності закладу освіти:

- освітнє середовище;
- система оцінювання здобувачів освіти;
- педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти;
- управлінські процеси закладу освіти.

Гімназія №12 визначає і впроваджує в своїй діяльності орієнтири, зважаючи на потреби учасників освітнього процесу:

- відповідність результатів навчання учнів державним стандартам освіти;
- партнерство в навчанні та професійна взаємодія;
- недискримінація;
- запобігання та протидія булінгу (цькуванню);
- академічна доброчесність під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності;
- прозора та інформаційно відкрита діяльність закладу освіти;
- умови для безперервного професійного зростання педагогічних працівників;
- справедливе й об'єктивне оцінювання результатів навчання учнів, а також професійної діяльності педагогічних працівників;
- академічна свобода педагогічних працівників.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти Гімназії №12:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;

- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Показниками реалізації освітньої програми є:

- кадрове забезпечення;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнень учнями результатів навчання (компетентностей).

Розділ 8. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми.

Освітня програма Гімназії №12 міста Новомоскозька розроблена на основі Типових освітніх програм:

- для 1-2 класів - Типової освітньої програми авторського колективу під керівництвом Савченка, затвердженої наказом МОН від 08.10.2019 № 1272;
- для 3-4 класів - Типової освітньої програми авторського колективу під керівництвом Савченка, затвердженої наказом МОН від 08.10.2019 № 1273;
- для 5-6 класів - Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН від 19.02.2021 № 235;
- для 7-9 класів - Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН від 20.04.2018 р. №405.

Ключові компетентності здобувачів освіти 5-11 (12)-х класів

(Згідно постанови КМУ від 23 листопада 2011 р. № 1392 із змінами, внесеними згідно з постановою КМУ від 7 серпня 2013 р. № 538)

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>

4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси ; послугуватися технологічними пристроями .</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків;</p>

		повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства . Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

**Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-6 класів
(адаптаційний цикл базової середньої освіти)**

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень та рік						
	Навчальне навантаження	5 клас			6 клас		
		Рекомендоване*	Мінімальне *	Максимальне *	Рекомендоване*	Мінімальне *	Максимальне *
Мовнолітературна	на тиждень	11,5	11	13	11,5	11	13
	на рік	402,5	385	455	402,5	385	455
Математична	на тиждень	5	4	6	5	4	6
	на рік	175	140	210	175	140	210
Природнича	на тиждень	2	1,5	3	4	2	5
	на рік	70	52,5	105	140	70	175
Соціальна і здоров'язбережувальна	на тиждень	1,5	1	3	1,5	1	3
	на рік	35	35	105	35	35	105
Громадянська та історична	на тиждень	1	1	3	2	1,5	3
	на рік	35	35	105	70	52,5	105
Технологічна	на тиждень	2	1	3	2	1	2
	на рік	70	35	105	70	35	70
Інформатична	на тиждень	1,5	1	3	1,5	1	3
	на рік	52,5	35	105	52,5	35	105
Мистецька	на тиждень	2	1	2	2	1	2
	на рік	70	35	70	70	35	70
Разом (без фізичної культури)	на тиждень	26			29		
	на рік	910			1015		
Фізична культура **	на тиждень	3	3	3	3	3	3
	на рік	105	105	105	105	105	105
Разом (+ фізична культура)	на тиждень	29			32		
	на рік	1015			1120		
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх	на тиждень	2			2		
	на рік	70			70		

компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять							
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	на тиждень	31			34		
	на рік	1085			1190		
Гранично допустиме річне навантаження учнів	на тиждень	28			31		
	на рік	980			1085		

* Різниця між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин (*резерв навчальних годин*) у кожній освітній галузі, відповідно до пункту 26 Державного стандарту, може бути перерозподілена між освітніми компонентами цієї освітньої галузі, або на інші освітні галузі, а також на вибіркові освітні компоненти.

** Уроки з фізичної культури, згідно із частиною четвертою статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображається у навчальному плані закладу освіти для кожного класу.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не повинна перевищувати загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

Додаткові години для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором, через які реалізуються освітні галузі, проведення індивідуальних консультацій та групових занять заклад освіти розподіляє самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, що відображається в освітній програмі закладу.

**Навчальний план для
5-х класів адаптаційного циклу базової освіти**

Освітня галузь	Предмети та галузеві інтегровані курси	Навчальне навантаження	Кількість годин на тиждень
Мовнолітературна	Українська мова	рекомендоване	4
	Українська література	рекомендоване	2+0,5*+0,5*
	Зарубіжна література	рекомендоване	1,5
	Іноземна мова	мінімальне	3
	<i>Резерв</i>		0,5*
Математична	Математика	рекомендоване	5
Природнича	Пізнаємо природу	рекомендоване	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека та добробут	рекомендоване	1
	Етика	рекомендоване	0,5*
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	рекомендоване	1
Інформатична	Інформатика	мінімальне	1
	<i>Резерв</i>		0,5*
Технологічна	Технології	рекомендоване	2
Мистецька	Музичне мистецтво	рекомендоване	1
	Образотворче мистецтво	рекомендоване	1
Фізична культура	Фізична культура	рекомендоване	3
Разом			25,5+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять			2
Етика			0,5
Вступ до історії України та громадянської освіти			1
Зарубіжна література			0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня			28
Всього (без урахування поділу класів на групи)			28+3
Фінансується з бюджету			31

* - резервний час, отриманий в результаті перерозподілу годин між освітніми галузями

**Навчальний план для
6-х класів адаптаційного циклу базової освіти**

Освітня галузь	Предмети та галузеві інтегровані курси	Навчальне навантаження	Кількість годин на тиждень
Мовнолітературна	Українська мова	рекомендоване	4
	Українська література	рекомендоване	2
	Зарубіжна література	рекомендоване	1,5
	Іноземна мова	мінімальне	3
	<i>Резерв</i>		0,5*
Математична	Математика	рекомендоване	5
Природнича	Пізнаємо природу	рекомендоване	2
	Географія	рекомендоване	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека та добробут	рекомендоване	1
	Етика	рекомендоване	0,5*
Громадянська та історична	Історія України. Всесвітня історія	рекомендоване	2+0,5*+0,5*
Інформатична	Інформатика	мінімальне	1
	<i>Резерв</i>		0,5*
Технологічна	Технології	рекомендоване	2
Мистецька	Музичне мистецтво	рекомендоване	1
	Образотворче мистецтво	рекомендоване	1
Фізична культура	Фізична культура	рекомендоване	3
Разом			28,5+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітнього компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять			2
Етика			0,5
Українська література			1
Зарубіжна література			0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня			31
Всього (без урахування поділу класів на групи)			29+3
Фінансується з бюджету			34

* - резервний час, отриманий в результаті перерозподілу годин між освітніми галузями

В освітній програмі Гімназії № 12
міста Новомосковська
Дніпропетровської області
на 2023/2024 навчальний рік
пронумеровано, прошнуровано
37 (тридцять сім) сторінок
Директор _____ Інна СИРЦОВА